

Yttrande över ”En ny beredkapssektor – för ökad försörjningsberedskap, SOU 2024:19”

Boverkets ställningstagande

Boverket tillstyrker utredarens förslag om: att inrätta en ny beredkapssektor ”Industri, bygg och handel”, att Boverket utses som beredkapsmyndighet, och att Boverket ges ansvar för planering och samordning av reparationsberedskapen inom myndighetens verksamhetsområde.

Boverkets synpunkter

Boverket har i ett flertal remissyttranden påtalat att försörjningsberedskapen även behöver omfatta byggprodukter. Myndigheten har också framhållit behovet av att ersätta den tidigare existerande byggnads- och reparationsberedskapen. Boverket delar utredarens analys att ansvars- och kompetensprincipen ska följas när beredkapsuppgifter tilldelas myndigheter.

Boverket är den centrala förvaltningsmyndighet som utifrån plan- och bygglagen (2010:900) har kunskap om planering och byggande i ett regelskrivande och vägledande perspektiv. Myndigheten har för närvarande ingen beställarorganisation eller operativ bygglösning, och det behöver utredas i vilken omfattning myndigheten kan komma att behöva bygga upp sådana funktioner. Delbetänkandet indikerar att flera frågor ännu inte är helt klarlagda, men genom fortsatt utredning och dialog kan resursbehovet klargöras och anpassas till uppdragets omfattning. Boverket har etablerade och goda relationer med byggsektorns branschorganisationer och är berett att tillsammans med sektorn ta fram förslag på hur arbetet kan organiseras.

Boverket ställer sig generellt positivt till att bli beredkapsmyndighet för bygg och anläggning inom beredkapssektorn ”Industri, bygg och handel”. När det gäller begreppet *anläggning* vill Boverket emellertid påpeka, att detta begrepp har en vidare innebörd än vad som faller inom Boverkets verksamhetsområde.

Till exempel har Transportstyrelsen bemyndigande att utge föreskrifter för bland annat järnväg, spårväg och tunnelbana. De tekniska egenskapskraven i 8 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900) omfattar byggnadsverk, dvs. byggnader och andra anläggningar oavsett om de är lovpliktiga eller ej. Boverkets bemyndigande att skriva föreskrifter i 10 kap. 3 § plan- och byggförordningen (2011:338) är inte begränsat till huruvida anläggningen är bygglovspliktig eller ej. Boverket har vissa föreskrifter i Boverkets byggregler (BBR) och i Boverkets konstruktionsregler (EKS), såväl som i nya förslag till författningar, vilka är tillämpliga på anläggningar, oavsett om de omfattas av lovplikt eller ej. Med tanke på den vida innebörden i begreppet *anläggning* vore det lämpligt att gränssnittet för olika myndigheters beredskapsansvar härför görs tydligt, inte minst för information till andra parter i samhället.

Boverket ser också positivt på förslaget att myndigheten ges ansvar för planering och samordning av reparationsberedskapen inom myndighetens verksamhetsområde tills dess att det är beslutat hur den övergripande ansvarsstrukturen och formerna för byggnads- och reparationsberedskapen ska se ut. Omfattningen av detta behöver dock närmare analyseras, i synnerhet då begreppet *samordning* röjer en operativ funktion som fordrar adekvat volym vad gäller budget och personal. I delbetänkandet används två begrepp: *byggnads- och reparationsberedskapen* samt *reparationsberedskapen*. I förslaget till ny paragraf i Boverkets instruktion anges dock endast *reparationsberedskapen*. Den faktiska omfattningen behöver förtydligas.

För uppbyggnad av myndighetens beredskapsfunktioner behövs en successiv utveckling av resurser. Behov och omfattning kommer att behöva lösas stegvis och med samverkan inom systemet. Myndigheten har förståelse för att det är brådskande att inleda arbetet samt att det kan krävas vidare utredning av ansvarsstruktur, former och gränssnitt för att finna effektiva samverkansformer mellan beredskapssektorerna och mellan näringsliv och offentliga aktörer. Ett gott samarbete med sektorn och med myndigheterna Tillväxtverket, Fortifikationsverket och Trafikverket kommer att krävas för att i ett krisläge hantera konkurrens om begränsade resurser och nödvändiga prioriteringar.

I detta ärende har generaldirektör Anders Sjelvgren beslutat och signerat beslutet elektroniskt. Föredragande har varit chefen för internationella sekretariatet Olov Schultz. I den slutliga handläggningen har också rättschef Yvonne Svensson och avdelningschef Peter Fransson deltagit.

Anders Sjelvgren
generaldirektör

Olov Schultz
chef för internationella sekretariatet

Kopia till:

helena.stromback@regeringskansliet.se

petter.troedsson@regeringskansliet.se